

RCKP KROSNO Nr **126** listopad 2014

CROSCENA

KROŠNIENSKA SCENA KULTURY

JAN TULIK

Popiołek

- Szary kot, który zniknął
w listopadowej szarości; już nie płacze.
Jego ból przeszedł na mnie, ja płaczę – szłocha Z.
I obwinia mnie, że się obwiniam; otworzyłem mu drzwi
na czarną noc, na słotę
„Wieczną słotę” – zamiauczał w moim śnie.

Już nie spocznie na jej kolanach jak moja głowa
w długie wieczory przy parskanii żywego ognia;
przy czekaniu na wiosenne gwiazdy.

rys. J. Topolska-Uliasz

ZESPÓŁ REDAKCYJNY CROSCENY LAUREATEM NAGRODY PREZYDENTA MIASTA KROSNA PIOTRA PRZYTOCKIEGO ZA WYBITNE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE KULTURY W 2012 ROKU.

CROSCENA LAUREATEM HONOROWEJ NAGRODY LITERACKIEJ „ZŁOTE PIÓRO” 2010 PRYZNANEJ PRZEZ ODDZIAŁ ZWIĄZKU LITERATÓW POLSKICH W RZESZOWIE ZA DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ PROMOCJI KULTURY I LITERATURY.

Na okładce: Wojciech Malajkat w spektaklu *Czechow żartuje* na XXXVI KST, str. 2.- 1 Jan Lusznia podczas wykładu w Krośnieńskiej Bibliotece Publicznej, 2. Wystawa kanarków i ptaków egzotycznych w RCKP, 3. *Droga Samurajów* na krośnieńskiej scenie (fot. P. Fiejdasz), 4. Wernisaż wystawy *Nauczyciel i uczniowie* w galerii RCKP, 5. I Krośnieńskie Spotkania Młodych Konstruktorów fot. W. Turek

W numerze:

3. Witryna RCKP

Wystawy

11. INNY FESTIWAL TEATRÓW

Bogusław Stupczyński

Polecamy

9. Z pogranicza

XX lecie Towarzystwa Zgoda

Henryk Kyc

10. Rozmaitości

Jubileusz krośnieńskich
numizmatyków

Antoni Kubit

Krośnieńskie Towarzystwo
Muzyczne

Małgorzata Busz – Perkins

Zajawkowicze na Rynku

19. Przeczytane

20. Ludzie pióra

22. Pracowita jesień poetów

Wacław Turek

23. Podium

25. Kolekcjonerstwo

W dobie autonomii galicyjskiej

Zbigniew Więcek

27. BWA

Stanisław Kucia – malarstwo
Modlitwa malarza – malarstwo
Rudolfa Rabatina

28. Piwnica Podcieniami

Spotkania z podróżnikami

Dorota Piwka

29. KBP

Język poetycki depozytariuszem
wartości
Malarstwo Samira Baidy

Joanna Lach

31. Konkursy

BOLESŁAW PUDŁOWSKI
(1923 - 2014)

20 października zmarł Bolesław Pudłowski, z zawodu księgowy, z zamiłowania i pasji muzyk grający na kilku instrumentach. W latach 70. założył przy Zakładach Lniarskich w Krośnie kapelę ludową „Modry len”. Po kilku latach działalności i zmianie nazwy na „Swaty” kapela przeszła „pod skrzydła” Wojewódzkiego Domu Kultury i Towarzystwa Miłośników Muzyki i Folkloru (1990 - 1999). Występowała wspólnie z zespołem pieśni i tańca ludowego „Pogórzanie. Przez wiele lat Bolesław Pudłowski równolegle kierował kapelą i dyrygował orkiestrą dętą w Iwoniczu. Potem skupił się na kapeli w rodzinnym Krościenku Wyżnym. Bolesław Pudłowski jest autorem dwutomowego zbioru blisko 300 przyśpiewek Pogórza Karpackiego pod nazwą „Kochaj tę krośnieńską ziemię”. Zapamiętamy Go z nieodłącznymi skrzypcami w dłoniach, bo jak mówił okazją do grania i śpiewania był każdy dzień...

w y s t a w y

3 listopada – 31 grudnia**Puzzle fotograficzne – wystawa Fotoklubu RCKP**

Środowisko krośnieńskich fotoamatorów, zapoczątkowało swoją działalność w 1970 roku. Powstało wówczas Krośnieńskie Towarzystwo Fotograficzne zrzeszające blisko 40 członków z regionu Podkarpacia. Z tamtego czasu wspomnieć warto m.in. ogólnopolski konkurs fotograficzny „Co robią Polacy”, udział krośnieńskich fotografów w wielu konkursach i wystawach w kraju i za granicą, przy współdziałaniu Centralnej Agencji Fotograficznej w Warszawie oraz pod patronatem Ministerstwa Kultury i Sztuki, a także Federacji Amatorskich Stowarzyszeń Fotograficznych w Polsce. Po krótkiej przerwie nastąpił kolejny rozdział działalności, który datuje się od marca 2001 roku. Wtedy Krośnieńskie Towarzystwo Fotograficzne przekształciło się w Fotoklub z siedzibą w Krośnieńskim Domu Kultury, obecnie Regionalnym Centrum Kultur Pogranicza. Stanowi on kontynuację tej długoletniej i bogatej działalności amatorskiego ruchu fotograficznego w środowisku krośnieńskim. Klub organizuje prezentacje własnego dorobku oraz twórców z zewnątrz. Kontynuowana jest współpraca z fotoklubami: w Bardejowie, Humennem, Koszycach, Rużomberku, Stropkovie na Słowacji, z węgierskim fotoklubem w Miskolcu, rumuńskim w Oradei oraz ukraińskim w Užgorodzie. Plenery fotograficzne oraz wystawy stały się już tradycyjną formą wymiany doświadczeń i wzajemnego

poznawania kultur pogranicza. Wydany został również katalog, który pozostanie trwałym śladem wspólnej działalności.

Autorzy zdjęć: *Krzysztof Antosz, Jerzy Bryla, Waldemar Czado, Zdzisław Gil, Łukasz Grudysz, Jan Grudysz, Piotr Grudysz, Jakub Jezierski, Jerzy Jezierski, Mariusz Kasza, Stanisław Klimek, Łukasz Kozłowski, Robert Kubit, Edward Marszałek, Stanisław Materniak, Szymon Muszański, Stanisław Nawracaj, Przemysław Niepokój-Hepnar, Tomasz Okoniewski, Antoni Panek, Jacek Szarek, Witold Śliwiński, Tomasz Świątek, Waclaw Turek, Dariusz Wilk, Wojciech Wroński, Jerzy Wygoda.*

Waclaw Turek

7 - 30 listopada

Nauczyciel i uczniowie

Wystawa prezentuje prace Małgorzaty Twardzik-Wilk i jej uczniów z Technikum nr 6 w Krośnie. Zainteresowania uczniów gromadzą się wokół tematów martwej natury, architektury i pejzażu. Są także prace przedstawiające zwierzęta. W większości są to rysunki studyjne, w których widać mozolny proces mierzenia się uczniów z materią rysunkową i malarską. Niektóre z nich zadziwiają dojrzałością. Od kilku lat Technikum nr 6 (dawna Budowlanka) wchodzi

w skład Miejskiego Zespołu Szkół nr 5 w Krośnie. Celem szkoły i nauczycieli jest kształcenie w zawodach związanych z architekturą i budownictwem.

Małgorzata Twardzik - Wilk, nauczycielka, artystka malarka, aktywnie uczestniczy w życiu artystycznym Krośna. Jest autorką kilkunastu wystaw indywidualnych w kraju i za granicą, uczestniczką międzynarodowych plenerów malarskich. W szkole prowadzi zajęcia warsztatowe z rysunku i malarstwa.

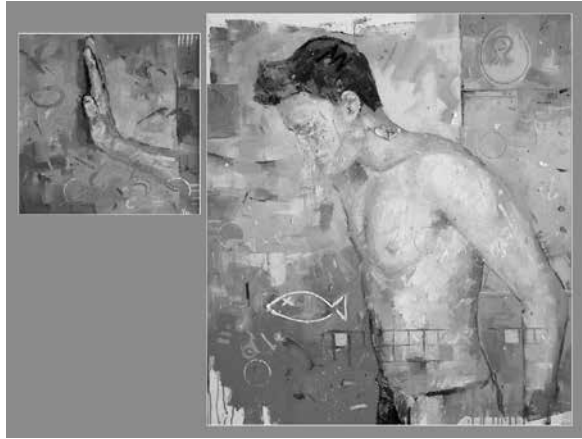
7 – 25 listopada

Zatrzymane, ułożone - Paweł Wolczański malarstwo

Paweł Wolczański jest uczniem III klasy Gimnazjum Dwujęzycznego im. M. Kopernika w Krośnie. Mimo swojego młodego wieku jest już bardzo dojrzałym twórcą. Jego warsztat artystyczny jest

niezwykle bogaty. Potrafi wypowiadać się twórczo w takich dziedzinach jak malarstwo, rysunek, ilustracja, plakat, komiks. Efekty swojej pracy prezentował już na wystawach indywidualnych:

dwukrotnie w bibliotece Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Krośnie i w Galerii Sztuki Rymanów Zdrój. Jest stypendystą Krajowego Funduszu na Rzecz Dzieci i Młodzieży. Paweł w swej pracy nikogo nie naśladowuje, w niczym nie powiela swych wielkich poprzedników. W jego pracach widać też zainteresowanie i związek z drugą dziedziną sztuki, jaką się zajmuje - muzyką. Niektóre z jego kompozycji podejmują refleksje dotyczące relacji muzyki wobec obrazu i malarstwa. Korespondencji tych dwóch dziedzin sztuki. Paweł z pewnością jest wybitnie uzdolniony. Bardzo rzadko spotyka

się uczniów w tym wieku, z tak dużą wrażliwością i z takim talentem. Mimo dużych już dziś umiejętności stara się on jednak stale rozwijać i udoskonalać swój warsztat.

9 - 23 listopada Wystawa historyczno-numizmatyczna

Wystawa z okazji 96. Rocznicy Odzyskania Niepodległości i XXX lecia Reaktywowania Ruchu Numizmatycznego

w Krośnie, zorganizowana przez Krośnieński Oddział Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego.

6 -13 grudnia Wystawa Modeli Redukcyjnych

Klub Modelarzy Redukcyjnych w Krośnie powstał w październiku tego roku. Aby o swoim istnieniu poinformować jak największe grono mieszkańców, organizuje wystawę modeli. W Krośnie i okolicach jest wielu modelarzy redukcyjnych, którzy są zainteresowani możliwością prezentacji swoich prac. Wielu z nich jeździ na wystawy nawet kilkaset kilometrów, czas więc umożliwić im wystawę wśród znajomych. Organizatorzy mają nadzieję że wystawa będzie cykliczna, już planują organizację konkursu w marcu przyszłego roku. Zapra-

szają wszystkich modelarzy do zgłaszania swoich prac, nie ma ograniczeń wiekowych. Również skala i technika nie mają znaczenia, ważne, aby model był wykonany samodzielnie. Żeby wystawić swój model należy wypełnić kartę zgłoszeniową oraz wysłać ją na adres km.krosno@steko3d.pl. Karta, regulamin wystawy oraz wszystkie pozostałe szczegóły organizacyjne można znaleźć na profilu klubu oraz na stronie wydarzenia <https://www.facebook.com/krosnoModelarze>

opr. ab

MÓJ, SUBIEKTYWNY 11. INNY FESTIWAL TEATRÓW MŁODZIEŻOWYCH W KROŚNIE 2014

Po raz kolejny miałem zaszczyt zasiadać w Jury tego niezwykłego festiwalu. Zawsze jest inny i zawsze jest dobry. Obserwuję to zjawisko od wielu lat. Przyjemnie jest stwierdzić, że w tej chwili to jeden z kilku najbardziej liczących się festiwali teatru młodzieżowego w Polsce. Regionalne Centrum Kultur Pogranicza, cykl teatralnych działań ma zresztą dobrze wymyślony. Począwszy od teatru dziecięcego, przez młodzie-

żowy, a na profesjonalnym, reperturowym skończywszy. To myślenie, w sensie edukacyjnym, jest zresztą oparte na wieloletniej działalności Teatru i t. d... Henryka Wichniewicza.

W tegorocznym festiwalu dominowało wiele nurtów teatralnej wypowiedzi. Od aktorskiej prowokacji, przez naiwną poprawność, aż do poszukiwań formy i styl na granicy tańca i ruchu. Z roku na rok coraz wyższy poziom prezentu-

ją też grupy ze Słowacji i Ukrainy. Największą „prowokacją” tegoroczną był spektakl pt. „Off?” Teatru Kaprys z Łap. Młodzi aktorzy rozprawili się doszczętnie z „buntowniczą” konwencją prawdy teatralnego off-u. Teza tej wypowiedzi brzmiała dla mnie tak: wszystko w teatrze jest udawaniem i tzw. „OFF” też jest kłamstwem. Młodzi aktorzy z premedytacją próbowali zdemaskować kłamstwo tzw. zaangażowanej wypowiedzi. Nie zrobili tego przekonująco, ale nie to jest ważne. Zbuntowali się, szczerze i to było najważniejsze w procesie tworzenia się zespołu teatralnego i jego niezależnej wypowiedzi. Za tę bezkompromisowość i odwagę należy im się szacunek.

Teatr „Gęba” z Tychów poszedł jeszcze dalej w autentyczności swojej wypowiedzi. Tym razem młodzi ludzie w inteligentny i prawdziwy sposób rozprawili się z hipokryzją naszej społecznej, medialnej i politycznej codzienności. Pokazali, że dokładnie rozumieją znaczenie podstawowych pojęć towarzyszących i tworzących życie człowieka i zbiorowości. Spektakl zakończyli silnym i autentycznym manifestem odczytanym publiczności.

Opisuję spektakle, które nie otrzymały żadnej nagrody ani nawet wyróżnienia (Teatr Kaprys otrzymał Otwartą Kurtynę – nagrodę publiczności) a jednak wielu widzom na pewno bardzo zapadły w pamięć. Od dawna bunt, prowokacja, teatralny protest budzą bardzo mieszane uczucia i opinie, a przecież bez nich nasze myślenie byłoby jałowe i pozbawione energii. Te pozornie „odrzucone” grupy były jednym z istotniejszych tematów tegorocznych rozważań publiczności i Jury. Nie pozwoliły na bycie letnim i grzecznym.

Zapadła mi także w pamięć dojrzałość wyróżnionego Teatru „Zatrzymać Obrotówkę”, który zaprezentował spektakl „Dotąd - Odtąd”. Wydaje się nam, że tak dużo wiemy i rozumiemy z życia. Ba, wiemy czym jest samo życie. Dla mnie odkryciem było postawienie pytania: Co jest poza granicą naszego życiowego poznania. Czy coś się kończy? Czy się zaczyna? Czasami życie bezwzględnie odkrywa przed nami nowy horyzont istnienia. Przekraczamy dotychczasowe ograniczenia i odkrywamy świat, siebie, jeszcze raz, inaczej. Bardzo ciekawa teatralna praca zespołu pod kierunkiem Aleksandry Barczyk. Niezwykła - normalna równość z całym zespołem na scenie, niepełnosprawnego fizycznie aktora. I nasza trudność mówienia o równości ludzi niepełnosprawnych w, zdawałoby się, wyedukowanym świecie. Szczególny sentyment mam do spektaklu Teatru Puk-Puk „Gniazdo”, spektaklu o utracie tożsamości. Zespół Puk-Puka zrejestrował w teatralnej wypowiedzi proces degradacji naszych korzeni, odniesień rodzinnych, przywiązań do miejsc. Tak, krew się od tego nie leje, ludzie nie chorują, biedni ludzie się nie stają, ale dusza płacze. Za cenę bycia zaakceptowanym, zauważonym, jesteśmy w stanie wyrzec się wszystkiego. Przodków, siebie i pamięci. Piękna, dramatyczna opowieść o „przejściu” ze wsi do miasta z lekkim, gardzienicko-podobnym polotem w znakomitej reżyserii Katarzyny Marjasiewicz.

Niech wybaczą mi ci, których nie opisałem, ale pisać o wszystkim to trochę pisać o niczym. To była moja, „inna” refleksja nad tym świętem młodego teatru w Krośnie.

Bogusław Słupczyński

NAGRODY FESTIWALU

Złota Otwarta Kurtyna
Teatr *Zrkadlo* z Kremnicy na Słowacji za spektakl *Matrionisko*
Srebrna Otwarta Kurtyna
Teatr Satyry *Zielona Mrówa* z Lublina za spektakl *W co się bawić*
Brazowa Otwarta Kurtyna
Teatr *Puk Puk* ze Świdnika za spektakl *Gniazdo*

Otwarta Kurtyna
Teatr *Kaprys* z Łap za spektakl *OFF*
Wyróżnienie I stopnia
Teatr *Zatrzymać Obrotówkę* z Krakowa
Teatr *30 minut* z Ełku
Wyróżnienie II stopnia
Teatr Ruchu *Forma* z Andrychowa
Teatr *Zaczarowana Szkatulka* ze Lwowa

POLECAMY

28 listopada, 17.00

Koncert finałowy V Festiwalu Na Plus
Wystąpią: Dysonans, Kinga Jamroga, Anna Maciejczyk, Bum Bum Rurki z SP 4 pod dyrekcją Adama Moskala. Gość specjalny Katarzyna *Puma* Piasecka

30 listopada, 18.00

„Jadą wozy kolorowe” - Wieczór Andrzejkowy z muzyką cygańską
Zespół Dromenca, Małgorzata Busz-Perkins - mezzosopran, Krzysztof Zajdel - tenor, Katarzyna Chorzepa - sopran, Chór Mieszany OSM II st. pod dyr. Renaty Zajdel, Antoni Telewiak - fortepian

6 grudnia, 16.00

Jaś i Małgosia – spektakl Radosnej Rodzinnej Akademii Teatralnej RCKP

7 grudnia, 9.00

Międzynarodowy Turniej Szachowy – organizuje Krośnieński Klub Szachowy Urania

10 - 11 grudnia, 17.00

XX Przegląd Młodzieżowych Wieczorów Rozrywkowych „Błaga”. Organizatorem jest PPSKAKiB w Krośnie
Osiem przedstawień konkursowych, dwa filmy, dwie prezentacje solistów (etiuda taneczna i piosenka kabaretowa) oraz występ zespołu muzycznego „Hidden

Harmony” obejrzą widzowie XX przeglądu. Jurorzy, jak co roku, przyznawać będą nagrody najciekawszym zespołom, a publiczność wybierać będzie najlepszy według niej program i film oraz najlepszą aktorkę i aktora przeglądu, którzy otrzymają statuetki, autorstwa Mikołaja Sikorskiego.

Przez 20 lat trwania imprezy, Błaga dorobiła się tradycji, repertuaru, a także ciekawej atmosfery, która dodaje jej rozgłosu i atrakcyjności. Jest okazją do spotkania starych i nowych blagowiczów. Rośnie grono tych, którzy wypracowują jej ostateczny kształt i czynią z niej prawdziwe, pełne humoru święto młodzieży.

Hidden Harmony to projekt sekcji rytmicznej zafascynowanej dźwiękami muzyki elektronicznej i ich „żywą” interpretacją. Główne nurty w muzyce zespołu to: drum n'bass, dubstep i pokrewne. Zespół tworzą: Marcin Bazan – gitara basowa i Adam Zajdel – perkusja. Organizatorzy: Państwowe Pomaturalne Studium Animatorów Kultury i Bibliotekarzy, Urząd Miasta Krosna i Regionalne Centrum Kultur Pogranicza.

14 grudnia, 19.00

Multimedialne widowisko muzyczne Symphonica z muzyką zespołów: Metallica, Nirvana, Pearl Jam, Deep Purple,

Scorpions, AC/DC, Aerosmith, Guns N'Roses, Steve Vai, Soundgarden, Nigh-twish, Apocalyptic. Śpiewają: Sylwia Lorens, Mateusz Ziółko, Dorota Lembicz, Kasia Stanek, Karol Śmiałek

20 grudnia, 18.00

Wizyta naszych sąsiadów

W ramach projektu pn. „Artystyczne Rynki Pogranicza – Bardejov i Krosno”

21 grudnia, 9.00 - 16.00

Kiermasz Bożonarodzeniowy i widowisko bożonarodzeniowe (12.00)

Podczas imprezy mieszkańcy Krosna mogą kosztować i kupować wypieki świąteczne i tradycyjne polskie potrawy przygotowane przez Koła Gospodyń Wiejskich oraz gości z Ukrainy. Nie zabraknie stoisk z rękodziełem artystycznym.

XX lecie Towarzystwa Zgoda w Borysławiu

8 listopada w Borysławiu na Ukrainie odbyły się uroczystości związane z XX rocznicą powstania Polskiego Kulturalno - Oświatowego Towarzystwa ZGODA. Uświetnili je swoją obecnością znakomici goście - Longina Putka zastępca konsula generalnego RP we Lwowie, władze Borysławia, Teresa Dutkiewicz i Teresa Teterycz z Federacji Organizacji Polskich na Ukrainie, prezesi Towarzystwa Miłośników Ziemi Raskowskiej, Stowarzyszenia Kulturalno-Rekreacyjnego „Jedność” oraz prezesi polskich organizacji ze Lwowa, Drohobycza, Stryja, Truskawca, Medenic i in-

nych miejscowości Ukrainy zaprzyjżnionych z Polakami. Święto było okazją do przypomnienia dwudziestu lat działalności na różnych płaszczyznach. To także był stosowny czas na podziękowania dla członków Towarzystwa oraz współpracujących z nimi organizacji i ludzi z Polski i Ukrainy. Na ręce niezmordowanej prezes Towarzystwa „Zgoda” Eleonory Popowicz złożyli je członkowie Stowarzyszenia Kulturalno-Rekreacyjnego „Jedność” oraz zespołu „Łęczanie” z Łęk Dukielskich, którzy dali piękny koncert dla zebranych gości. 9 listopada odbyła w intencji Towarzy-

stwa msza św. koncelebrowana, której przewodniczył proboszcz parafii borysławskiej, o. Krzysztof Szczygło CSsR. Oprawę muzyczną sprawował zespół „Łęczanie” oraz dzieci i organistka pod okiem czuwającej nad wszystkim siostry Niny ze Zgromadzenia Sióstr Służebniczek Starowiejskich, która wraz z s. Teresą posługuje w borysławskiej wspólnocie. W godzinach popołudniowych, w Miejskim Domu Kultury odbył się Festiwal Kultury Polskiej, w którym

uczestniczył chór oraz zespoły „Borysławiacy” i „Łęczanie”. Na widowni zasiadło wielu znakomitych gości zaproszonych przez organizatorów, m.in. przedstawiciele władz miasta, dyrektor wydawnictwa „Kameniarz”, Chór „Kantus Animus” z kościoła św. Bartolomea z Drohobycza. Wspólna kolacja ze śpiewem zakończyła ten piękny dzień.

*Henryk Kyc
Prezes Stowarzyszenia
Kulturalno-Rekreacyjnego „Jedność”*

JUBILEUSZ KROŚNIEŃSKICH NUMIZMATYKÓW

8 listopada 2014 r. w Regionalnym Centrum Kultur Pogranicza odbyły się uroczystości z okazji Jubileuszu XXX lecia Reaktywowania Ruchu Numizmatycznego w Krośnie. Przypomnijmy w skrócie jego początki. W 1961 roku przy Muzeum Okręgowym w Krośnie powstał Oddział Polskiego Towarzystwa Archeologicznego z sekcją numizmatyczną, który funkcjonował do 1974 roku. Po 10 latach przerwy, w 1984 r. grupa krośnieńskich entuzjastów numizmatyki zorganizowała się ponownie i utworzyła Koło przy Oddziale Polskiego Towarzystwa Archeologiczno Numizmatycznego z siedzibą w Jaśle. Był to oddział wojewódzki skupiający koła w Jaśle, Sanoku i Krośnie. Oddział w Krośnie został powołany decyzją Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego w Warszawie 25 kwietnia 2009 roku. Mamy więc kolejny jubileusz 5 lecia oddziału. Listopadowa data tego jubileuszu nie jest przypadkowa, ponieważ krośnieńscy numizmatycy czynnie uczestniczą w obchodach kolejnych rocznic odzyskania niepodległości w 1918 roku, organizowanych na terenie Krosna i okolic.

Święto to jest bliskie sercom wszystkich Polaków, dlatego krośnieńscy numizmatycy poprzez zorganizowanie wystawy numizmatycznej - historycznej włączyli się w obchody 96 Rocznicy Odzyskania Niepodległości w naszym mieście.

Wśród zaproszonych gości, oprócz członków oddziału, znaleźli się - prezes Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego Zbigniew Nestorowicz, prezydent Krosna Piotr Przytocky, przedstawiciele parlamentu, sejmiku województwa podkarpackiego, Rady Miasta Krosna, zarządów oddziałów PTN w Jaśle i Sanoku, a także wielu innych znakomitych gości.

Po powitaniu chwilą ciszy uczczono pamięć zmarłych w ostatnim pięcioleciu numizmatyków – Wiesława Argasińskiego, Zbigniewa Antoszczenki, Wacława Paczosy, Jana Szotta, Emila Frydrycha, Marka Schmidta, Mieczysława Jagiełły, Ignacego Solińskiego oraz byłego „opiekuna” z RCKP Ryszarda Sudyki.

W swoim wystąpieniu Antoni Kubit opisał w skrócie działalność statutową organizacji, stwierdzając, że jest to nie tylko kolekcjonowanie monet, medali,

*Od lewej: Zbigniew Nestorowicz, prezes ZG PTN i Antoni Kubit, prezes krośnieńskiego oddziału
 fot. W. Turek*

banknotów, odznaczeń, kartek pocztowych czy innych „świadców historii”, ale również referaty, prelekcje, pogadanki, pokazy, wystawy, wycieczki, spotkania w terenie, praca z młodzieżą i szeroko pojęte wydawnictwa. Podziękował wszystkim instytucjom i osobom wspierającym działalność towarzystwa. Do jubileuszowych tradycji należy honorowanie wyróżnieniami zasłużonych członków i sympatyków PTN. Zarząd Główny PTN w Warszawie wyróżnił Złotym Medalem im. Prof. Ryszarda Kiersnowskiego - Ryszarda Krukara, Srebrnym - Adama Uliaszka i Bogdana Bolanowskiego, Złotą Odznaką PTN – Jana Cieślaka i Zbigniewa Czecha, Dyplomem Honorowym PTN – Sylwestra Baruta, Romana Duszę, Antoniego Kubita, Edwarda Migacza, Tadeusza Oszajcę, Stanisława Paszkiewicza, Franciszka Penara, Marcina Rusinka oraz Oddział PTN w Krośnie. List gratulacyjny ZG PTN otrzymał Zbigniew Jaskulski. Kapituła Medalu „Zasłużony dla Krośnieńskiej Numizmatyki” uhonorowała tym wyróżnieniem Leszka Krężałka Nr

12/14, Kustosza Muzeum Podkarpackiego w Krośnie Zdzisława Gila Nr 13/14 oraz Prezesa ZG PTN w Warszawie Zbigniewa Nestorowicza Nr 14/14. Zarząd Oddziału PTN w Krośnie wyróżnił okolicznościowymi medalami XXX lecia: Zbigniewa Nestorowicza, Piotra Przytockiego, Dorotę Czastkę, Krzysztofa Chwalebę, ZG PTN w Warszawie oraz Bogdana Bolanowskiego, Zbigniewa Jaskulskiego, Ryszarda Krukara, Antoniego Kubita, Tadeusza Oszajcę, Adama Uliaszka i Zbigniewa Więcka.

Antoni Kubit poinformował również o planach współorganizowaniu z ZG PTN w Warszawie w maju 2015 roku w Krośnie XII Walnego Sprawozdania-Wyborczego Zjazdu Delegatów Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego. Podczas uroczystości zostały wygłoszone dwa referaty z pokazami multimedialnymi – Maksymilian Kordyś „Monety Getta Łódzkiego w świetle najnowszych badań”, Zdzisław Gil „Zabytkowe drzwi żelazne kamienicy Rynek 24 w Krośnie na tle podobnych wyrobów byłego województwa krośnieńskiego”

Po części oficjalnej otwarto wystawę numizmatyczno-historyczną, po której oprowadzał Zbigniew Więcek. Zaprezentowano na niej ponad 700 eksponatów w dwóch działach – 96 Rocznica Odzyskania Niepodległości oraz dorobek wydawniczy Koła i Oddziału PTN w Krośnie. Eksponaty na wystawę udostępnił: Andrzej Babinetz, Antoni Kubit, Adam Uliasz, Witold Warski i Zbigniew Więcek.

W przeddzień jubileuszu w kaplicy Katolickiego LO przy ul. Grodzkiej

w Krośnie została odprawiona przez ks. dyrektora Dariusza Wilka (członka oddziału) msza św. w intencji krośnieńskich numizmatyków i ich rodzin.

Z okazji jubileuszu wydano IV tomik kroniki obejmujący ostatnie 5 lat, emitowano talara krośnieńskiego wybitego przez „Sanockiego Mincerza”, wykonano faksymile banknotu 20 złotowego z 1931 roku z okolicznościowym nadrukiem oraz owalny medal XXX lecia autorstwa Krzysztofa Chwaleby.

Antoni Kubit

Krośnieńskie Towarzystwo Muzyczne

Już w 20 - leciu międzywojennym istniało w Krośnie Towarzystwo Muzyczne, którego członkowie stawiali sobie ambitne cele, jak chociażby organizowanie wyjazdów na przedstawienia operowe i teatralne do Lwowa i Krakowa, czy inicjowanie imprez kulturalnych o różnym charakterze. Powstawały także grupy śpiewacze. Niestety wojna położyła kres wszystkim tym inicjatywom.

Dopiero 20 lutego 1995 roku z inicjatywy grupy krośnieńskich melomanów, aktywnych muzyków, pedagogów oraz rodziców uzdolnionej muzycznie młodzieży, zostało zarejestrowane Krośnieńskie Towarzystwo Muzyczne. Ten fakt można uznać za kontynuację poczynań z minionych lat. W przyjętym statucie stowarzyszenie wyznaczyło sobie kierunki działalności: promocja wybitnie uzdolnionych uczniów z Zespołu Szkół Muzycznych w Krośnie, wspieranie materialne szkoły, propagowanie kultury muzycznej wśród mieszkańców Krosna i okolic, organizacja imprez kulturalnych i koncertów.

Nowopowstające stowarzyszenie reprezentował komitet założycielski w skła-

dzie: Marcin Tatrzański, Bogdan Eibin, Ryszard Sznajder. Marcin Tatrzański, krośnieński stomatolog, radny w latach 1998-2002, działacz kulturalny, meloman, pełnił funkcję prezesa KTM w latach 1995-2006. Wiceprezesem został Bogdan Eibin, który piastuje tę funkcję do dziś. Ważne role w działalności stowarzyszenia odgrywają m.in. Ewa Cisoska - malarka i projektantka wnętrz, Krystyna Kogut - zasłużona pedagog i nauczycielka muzyki, Urszula i Edward Wołczańscy, Irena Nycz, zajmująca się sprawami finansowymi. Członkiem zarządu jest także Agata Sawicka - dyrektor Zespołu Szkół Muzycznych w Krośnie. Od 2006 roku rolę prezesa KTM pełni niżej podpisana Małgorzata Busz - Perkins, śpiewaczka, nauczycielka muzyki, animatorka kultury, inicjatorka wielu wydarzeń kulturalnych, koncertów i imprez charytatywnych.

Dwadzieścia lat istnienia KTM to blisko 200 imprez muzycznych, organizowanych w różnych miejscach, od zabytkowych wnętrz kościołów do sal koncertowych, od sal muzealnych po urokliwe krośnieńskie piwnice z „klimatem”.

W latach 90. Towarzystwo zainicjowało cykl koncertów pod wspólnym tytułem *Mistrzowskie Wykonania*. W ramach tego cyklu na krośnieńskich scenach wystąpili m.in. Vadim Brodski, Konstanty Andrzej Kulka, Kaja Danczowska, Janusz Olejniczak, Tatiana Szabanowa, Jarosław Drzewiecki, Marek Drewnowski, Waldemar Malicki, Andrzej Bauer, Atila Pastor, Camerata Cracovens, Affabre Concinui, Collegio Antico, Orkiestra Kameralna Agnieszki Duczmal, Wojciech Młynarski. W latach 2003 - 2011 stowarzyszenie było współorganizatorem *Krośnieńskiego Festiwalu Klarinetowego*.

W 2003 roku stowarzyszenie wystąpiło do swoich sympatyków z propozycją *Koncertów niedzielnych*. Są one kontynuowane do dziś. W ramach *Koncertów niedzielnych* wyodrębniono kilka grup tematycznych. I tak w okresie Wielkiego Postu w kościele OO. Franciszkanów organizowane są koncerty pod nazwą *Tristia* z muzyką kościelną o charakterze pasyjnym. W maju, w Bazylice Mniejszej mają miejsce koncerty o tematyce patriotycznej i maryjnej pod wspólnym tytułem *Regina coeli*. Latem na krośnieńskim Rynku rozbrzmiewają arie,

pieśni i duety. *Wieczór z operą i operetą* to impreza plenerowa, szczególnie lubiana przez krośnian. Jesień to czas refleksji i głębszych przemyśleń. Tym nastrojom wychodzi naprzeciw piękna muzyka, której można posłuchać w kościele parafialnym w dzielnicy Turaszówka, za sprawą występujących tam znakomitych organistów. W październiku w salach Muzeum Podkarpackiego, gdzie w zbiorach znajduje się fortepian marki *Pleyel*, pochodzący z czasów Fryderyka Chopina, organizowane są z *Wieczory z muzyką instrumentalną i wokalną*. Rok kalendarzowy Towarzystwo podsumowuje niejako imprezą andrzejkową w sali widowiskowej Regionalnego Centrum Kultur Pogranicza. Tematyka tych muzycznych andrzejek jest bardzo zróżnicowana. Były już wieczory z muzyką żydowską, piosenki z lat 30., piosenki francuskie czy muzyka filmowa. W tym roku będzie koncert pod znakiem rytmów cygańskich.

Stowarzyszenie czynnie uczestniczy w różnego rodzaju akcjach charytatywnych. Organizowane są aukcje dzieł sztuki, z których dochód przeznaczony jest na szlachetne cele, jak choćby: wsparcie Zespołu Szkół Muzycznych w Krośnie

(2006 rok), lub pomoc w odrestaurowaniu zabytkowego grobowca Feliksa Machinko na Starym Cmentarzu w Krośnie (2010 rok). W listopadzie 2014 roku odbyła się aukcja na rzecz *Mieszanego Nauczycielskiego Chóru Echo* z Krosna, który w przyszłym roku będzie obchodził jubileusz 70-lecia istnienia.

Rok 2015, to dla Krośnieńskiego Towarzystwa Muzycznego rok jubileu-

szowy – będziemy obchodzić 20-lecie działalności. Czego można życzyć stowarzyszeniu na następne 20 lat? Wielu interesujących inicjatyw, niesłabnącego zaangażowania członków, oraz ... hojnych sponsorów.

*Małgorzata Busz – Perkins
Prezes Krośnieńskiego
Towarzystwa Muzycznego*

Zajawkowicze na Rynku

Zajawkowicze to tytuł wystawy fotograficznej autorstwa **Przemysława Niepokója –Hepnara**, członka Fotoklubu Regionalnego Centrum Kultur Pogranicza w Krośnie i Fotoklubu Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie. Reporterskie ujęcia ukazują grupę krośnieńskich parkourzystów- pełnych odwagi akrobatów, którzy każdą wolną chwilę spędzają na pokonywaniu własnych barier. Można

powiedzieć, iż bohaterowie tej foto-historii stali się zjawiskiem lokalnej miejskiej kultury. Wystawa po raz pierwszy pokazana została na krośnieńskim rynku. Wielkoformatowe fotografie można było oglądać od 10 do 17 listopada. Podczas finisażu, zaprezentowano efektowny pokaz możliwości krośnieńskich parkourzystów. Patronat honorowy nad wystawą objął Fotoklub RP w Warszawie.

Historia krośnieńskich parkourzystów

Główną ideą parkour jest pokonywanie przeszkód stojących na drodze w jak najprostszy i najszybszy sposób. Od czego zaczęło się w Krośnie? Od pomysłu, który trafił do kilku kolegów, a w ciągu paru

miesiący powstała grupa. Sam pomysł został zainspirowany filmem z Davidem Belle, twórcą tego sportu, w roli głównej. Na starcie założyciele nie myśleli jak ich widzą inni, po prostu byli grupą dzieciaków przeskakujących murki i barierki, robiących coś niecodziennego. Z czasem dzieciaki dorastają, ale pasja zostaje ta sama. Zachęcali coraz więcej osób, pokazywali jak to robić. Stali się dla siebie nawzajem motywacją i wsparciem. Wiele osób uważa, że w XXI w. młodzież woli całymi dniami siedzieć bezsensownie przy komputerze. Krośnieńscy parkourzyści pragną pokazać, że czas można spędzać inaczej i to właśnie prezentuje wystawa fotograficzna.

*Na zdjęciu Przemysław Niepokój-Hepnar
fot. W. Turek*

fot. P. Fiejdasz

Janusz Styrkosz

Peter Dúrkovič

Alicja Styrkosz

Viktória Varaliová

Vanessa Varaliová

Simona Medvidová

Błażej Kmonk

Anna Moskal

Liwia Książek

Marlena Karczmarczyk

Agnieszka Pudeiko

Martin Horvát

Jerguš Jesenský

Jadwiga Agopsowicz - Bienia

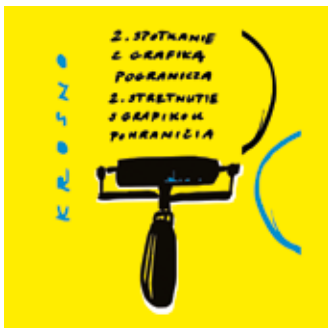
Liliana Gnap

Dominika Fejková

Agnieszka Kaszczyżyn

V ZADUSZKI MUZYCZNE

fol. W. Turek

WIECZÓR PIĘŚNI I MELODII PATRIOTYCZNYCH

fol. W. Turek

To już 14. almanach, w którym poeci naszego regionu prezentują swoją twórczość. Obok wierszy 32 członków Klubu Literackiego Regionalnego Centrum Kultur Pogranicza w Krośnie znajdziemy w nim strofy laureatów XV Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego o „Lampę Ignacego Łukasiewicza” oraz ośmiorga poetów pogranicza reprezentujących Ukrainę, Słowację, Węgry i Rumunię. Wspólna obecność w tym zbiorze jest formą podzielenia się z czytelnikami tożsamością autorów, złożoną w tytułowych „kapliczkach słów”

Wydawca: Regionalne Centrum Kultur Pogranicza w Krośnie, 2014

HALINA KUREK

ŚLADY

2014

O szóstym już tomiku poezji Haliny Kurek tak pisze w Tygodniku Nadwiślocze Robert Czop: *Wspaniałym darem dla Haliny Kurek są wspomnienia, którym poświęca wiele uwagi. Za każdym dotknięciem przedmiotu lub za sprawą powtarzającej się sytuacji, bądź gestu powracają niezapomniane obrazy, które wywołują niewypowiedziane wzruszenia. Małe wzloty i jeszcze mniejsze upadki oraz próba asymilacji w nowej, często bardzo obcej niezrozumiałej współczesności, otwiera jakby kolejny rozdział, dając nam możliwość spaceru po wielu ścieżkach ludzkich przeżyć.*

Wydawca: Drukarnia Hedom Krosno 2014

Iwan Rusenko urodził się 15 sierpnia 1890 roku w Krasnej k/Krosna. Z wykształcenia był nauczycielem – ukończył nowosądecką Ruską Bursę. W 1913 został powołany do służby w armii Franciszka Józefa. Brał udział w I wojnie światowej na frontach serbskim i włoskim. Po wojnie pracował w szkołach w wielu okolicznych wsiach m.in. w Lutczy i Strzyżowie. Jego rodzinny dom znajdował się prawdopodobnie naprzeciw dzisiejszej Szkoły Podstawowej w Krasnej. W wiosce często zatrzymywali się Cyganie. Rusence bardzo podobało się ich życie, pełne śpiewu, muzyki i zabaw. Chętnie przebywał w ich towarzystwie. To właśnie Cyganie nauczyli Rusenkę gry na skrzypcach. Mieszkańcy Krasnej wspominali, że podczas wesel (na które Rusenkę zapraszano nader często) kiedy kapela już nie dawała rady grać, Rusenko brał skrzypce i zabawiał gości.

Po fali wysiedleń ludności ruskiej w 1946 roku osiadł w okolicach Tarnopola w ówczesnym ZSRR (dzisiejsza Ukraina), gdzie nadal pracował jako nauczyciel. Po II wojnie światowej zaczął pisać wiersze i utwory sceniczne, początkowo wydawane jedynie w USA (do końca lat 80-tych). Przeniknięte były one przywiązaniem i szacunkiem Łemków do swojej ziemi. Wiele z nich przebijają ogromną tęsknotą do miejsc, w których mieszkali Łemkowie. Jest także autorem wielu rysunków, odtwarzających typy dawnej Łemkowszczyzny.

Zmarł 10 stycznia 1960 r. w Koroliwce koło Czortkowa. Po śmierci stał się wieszczem narodowym Łemków, przez których ze względu na jego wkład w edukację, zyskał przydomek „Nauczyciel”.

Iwan Rusenko na saniach fot. archiwum

Moja ojczyzna

(ostatni wiersz Iwana Rusenki)

Moja ojczyzna – Łemkowyna; zaraz za Sanem
 Pociągiem jadę dziesięć godzin, tylko godzinę
 Moja ojczyzna, moje sioło – to pod Kiczereą i
 Gdzieś osiem godzin autokarem – taka odległość
 Ojczyzna moja tam gdzie Krosno, gdzie miasto
 Jest tam chałupa, sad i pole, lecz w cudzych rękach
 Ojczyzna moja taka bliska, jakiś tydzień by ją
 Lecz mnie nie puszcza bez paszportu, bo przyjechać
 Choć tam zostało wielu ludzi, nie mam poprosić
 Nie mam tam siostry ani brata, nie mam bliskich
 Gdybym ja miał dobrzy ludzie, niewidkę – coby
 Pojechałbym tam do domu choćby na chwileczkę
 Popatrzyłbym na chałupę, na ten brzeg i na ten
 Na tę wioskę gdzie się rodził i gdzie się igrało
 Popatrzyłbym na Kiczereę, na Poruchy, na Czortkowiec
 Serce by się radowało, widokiem mej Łemkowszczyzny
 Miła ojczyzna – niedaleko, zaraz za Sanem, zaraz
 Lecz mnie nie puszcza bez paszportu, bo zagranicą
 Pozagradzali wszystkie ścieżki kłującym, gwałtownym
 A na wszyściutkich przejściach stoją strażę gwałtowni

Łemkowyna

Kamieniste drogi i potoki rwące,
 Przepaściste debrze i lasy śpiewające,
 Kiczory wysokie, polany zielone,
 Kwiciste potoki, zręby poronione...
 A szkoły malusieńkie, a chyże drewniane,
 Dzieciąteczka bose, ludzie łąz pijane.
 Ciemno w izbie, smutek ikon spogląda ze ściany,
 Koło pieca much brzęczenie i sień rozgdakana.
 Garstka drewnien pod strzechami, na kupie jedlina,
 Bieda oczy wytrzeszczyła – oto Łemkowyna.
 Jam zrodzony synem twoim – bieda mi nie obca,
 Kocham ciebie, Łemkowyno – matulu najdroższa.
 Nie zapomną moje oczy cichych górskich nocy;
 Ani serce nie zapomni, póki życia w dłoni.
 Bo czyż w sile jestem zgubić obraz twojej krasy?
 I te smreki i polany, gdzie się owce pasą;
 I czereśnie i jagody, poziomki, maliny...
 Jak Bóg miły – nie zapomnę nigdy Łemkowyny.
 Szumią lasy, niosą pieśń o pradawnych czasach,
 Smreczki jodłom się kłaniają niziutko do pasa,
 Chmury płyną nad górami – cicho, jak żurawie,
 Zwiastunami dobrej prawdy w nadziei się jawią.
 Od Tiaczowa, Użhorodu, przez Humenne, Preszów
 Biel – obłoki, chmurki miłe z wieścią ku nam spieszą.
 Idą dalej ku Szczawnicy, ku tatrzańskim turniom,
 Przez Szlachtową, Białą Wodę – hen aż ku Osturni.
 A las szumi, pieśni śpiewa, chmurom opowiada,
 O minionych czasach sławy, o woli pradziada.
 Tam w dolinie wieś usiadła, spójrz, o, tam – przed nami,
 Małe chatki, stara szkoła i karczma pod blachą...
 Słońce zaszło za Kiczorę i wiatr już ucicha,
 Las spokojny przed wieczorem leciutko oddycha;
 Księżyc wzeszedł, w kroplach rosy cisza w krąg się śmieje,
 Gdzieś w oddali płacze tylko cygańska kapela.
 Ja was kocham, tak jak swoich, Cyganie – Romane,
 Was, zgłodzonych i obdartych, i sponiewieranych.
 Nie znaleźliście ojczyzny – nigdzie nie uznani,
 Hołubicie nasze góry, biedujecie z nami.
 I biednieście wy muzyki, bez ziemi, bez włości;
 Zazdroszczę wam skrzypiec! I waszej wolności!

m, jak za płotem,
 nę samolotem.
 Korostenka;
 łość stąd małeńka.
 sto Rzeszów, Podkarpacie.
 rękach, już nie nasze.
 iść piechotą,
 cież tam mnie nie zaproszą.
 osić o to kogo,
 kiego tam nikogo.
 zapeczkę,
 czkę.
 ę wodę,
 ł, będąc młodym.
 erczliny,
 owyny.
 jak za płotem,
 grodzili bramę drutem.
 stym drutem,
 graniczne z kulomiotem.

Pracowita jesień poetów

Intensywnie przeżywał tegoroczną jesień poeta Jan Tulik. Był gościem Warszawskiej Jesieni Poezji, podczas której prezentował swoją twórczość w Domu Literatury oraz w szkołach średnich. Następnie uczestniczył w krakowskich Międzynarodowych Targach Książki, reprezentując Wydawnictwo Lisia Góra. Podpisywał swoją, ostatnio wydaną przez tę oficynę książkę „Na Puszczy. Legenda o Janie z Dukli”. Znalazł się w doborowym towarzystwie autorów takich jak - Olga Tokarczuk, Andrzej Stasiuk, Jarosław Mikołajewski wraz z Julią Hartwig, która została w tym czasie laureatką Nagrody im. Wisławy Szymborskiej. Legendy o św. Duklanie były prezentowane w Radiu Via, czytał je aktor Andrzej Piecuch.

17 października Tulik prowadził w Staromiejskim Domu Kultury na warszawskiej Starówce spotkanie z młodym poetą Grzegorzem Lisowskim; debiutancki tomik Lisowskiego „Wyszedłeś z labiryntu” opatrzone jest wstępnym esejem autorstwa Jana Tulika.

*Międzynarodowe Targi Książki w Krakowie '2014'.
Na zdjęciu, od lewej Józef Kurylak, Jarosław Mikołajewski, Jan Tulik, Jol. S. Tulik*

20 listopada uczestniczył w Przemyskiej Jesieni Poezji. Autorzy (m.in. Kamil Sipowicz, Józef Kurylak, Jerzy J. Fąfara, Józef Baran, Adam Ziemianin, Adam Wiedemann, prezentowali swoją twórczość w „Piwnicy Artystycznej pod Niedźwiadkiem”. W Wyższej Szkole Wschodnioeuropejskiej w Przemyśle odbyła się sesja poetycka „Jak widzimy twórczość Williama Szekspira w XXI wieku”. J. Tulik wygłosił tam swój esej „Kaliban współczesny” o negatywnym bohaterze komedii Szekspira „Burza” i jego obecna interpretacja.

Mirosław Welz (drugi z lewej), również członek Klubu Literackiego RCKP spotkał się z czytelnikami 19 października

w Rzeszowie w galerii Millenium Hall w ramach imprezy Bieszczadzkie Klimaty. Autorski program krośnieńskiego

poety „Bieszczadzkie Spotkania z Poezją” był zrealizowany z udziałem gości -Adama Ziemiańszczyńskiego i Ryszarda Szościńskiego, w opowie muzycznej bieszczadzkiego barda Piotra Rogali. Impreza zgromadziła wielu miłośników poezji i piosenki bieszczadzkiej. Połączona była z promocją nowego tomiku Mirosława Welza „Po drodze”.

Odnosić należy również kolejne interesujące wydarzenia poetyckie. 25 paź-

dziernika Stowarzyszenie Pisarzy Polskich w Klubie Underground w Rzeszowie gościło krośnieńskiego poetę Marka Petrykowskiego. Natomiast w Gminnej Bibliotece Publicznej w Krościenku Wyższym 26 października podczas „Jesieni z poezją” Anna Ziembka-Lonc zaprezentowała swój tomik *We wszystkich kolorach tęczy*.

Wacław Turek

„Ślady szczęścia”

Artystka plastyk **Nina Rostkowska** została laureatką 29. Ogólnopolskiej Wystawy Twórczości Pedagogów Plastyki w Rzeszowie. Jej praca zatytułowana „Ślady szczęścia” zdobyła jedną z dwóch równorzędnych pierwszych nagród. Na rzeszowską wystawę na-

desłano w tym roku 94 prace 40 autorów z całej Polski. Jury pod przewodnictwem profesora Tadeusza Boruty z Wydziału Sztuki UR zakwalifikowało 50 prac 30 autorów. Drugą laureatką pierwszej nagrody została Paulina Poczeta z Chruszczobrodu za zestaw prac. Nina Rostkowska urodziła się w Krośnie. Ukończyła PLSP w Łodzi oraz Instytut Wychowania Artystycznego UMCS w Lublinie. Dyplom w pracowni prof. Mariana Stelmasika. Uprawia malarstwo olejne, akrylowe, akwarelowe oraz grafikę i rysunek. Swoje prace prezentowała na kilkudziesięciu wystawach indywidualnych i zbiorowych. Uczestniczy w krajowych i międzynarodowych plenerach malarskich. Zajmuje się galeriami sztuki w RCKP w Krośnie, jednocześnie prowadząc tam plastyczną Otwartą Pracownię.

Podwójny stypendysta

5 listopada 2014 r. w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w Warszawie odbyło się spotkanie 90 uczniów- stypendystów PRM z całej Polski z premier Ewą Kopacz, która wręczyła im pamiątkowe dyplomy. Pośród zaproszonych był **Woj-**

ciech Buczyński z kl. VI Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II st. w Krośnie. Wojtek jako jedyny reprezentował miasto Krosno. Dzień później na Zamku Królewskim w Warszawie zostały wręczone stypendia Ministra Kultury

i Dziedzictwa Narodowego. Wśród 60 stypendystów znalazł się także Wojciech Buczyński. Stypendia przyznawane są uczniom szkół artystycznych, którzy uzyskali bardzo dobre wyniki w nauce oraz są laureatami krajowych

lub międzynarodowych konkursów. Umożliwiają realizację indywidualnych potrzeb stypendysty np. zakup instrumentu, pokrycie kosztów konkursu czy warsztatów.

Konkurs... O „Bulawę Marszałka”

Tegoroczny Mistrz Mowy Polskiej **Edward Marszałek** został laureatem Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego Wiersza Klasycznego o „Bulawę Marszałka”. 25 października br. odebrał dwie drugie nagrody na gali tego konkursu, w Sulejówku pod Warszawą.

Jedną w kategorii „wiersz satyryczny”, za zabawny wierszyk „Co ma mucha do nart” i drugą za utwór o dowolnej tematyce zatytułowany „Rzeźbiona kapela”. W konkursie wzięło udział 30 twórców z całej Polski, którzy przysłali około 100 wierszy w trzech kategoriach.

Kolejne nagrody za fotografie

Fotografuj.pl to strona internetowa, która była organizatorem cyklicznego konkursu fotograficznego. Nadesłano ponad 450 fotografii, a drugie miejsce w konkursie zdobył **Tomasz Okoniewski**. Został również wyróżniony w dwóch innych konkursach.

W IX Otwartych Mistrzostwach Fotograficznych Olsztyn 2014 za fotografię „Początek dniówki” oraz w Ogólnopolskim Konkursie Fotografii „Pejzaż Polski 2014” w Kętrzynie.

Międzynarodowa nagroda wokalna

16 listopada 2014, w Katowicach, odbył się koncert finałowy 7. Międzynarodowego Konkursu Wokalnego - Hope Festival' Katowice 2014. Spośród 90 uczestników, z Polski i zagranicy, zo-

stało wyłonionych 10 finalistów, wśród których znalazł się **Michał Stryczniewicz** ze Studia Piosenki SWING RCKP w Krośnie. Profesjonalne jury przyznało Michałowi II nagrodę. W wyniku głosowania największego, bo ponad 1000 osobowego jury, Michałowi została przyznana najcenniejsza nagroda - nagroda publiczności. Do sukcesu przyczynił się także akompaniujący wokaliście gitarzysta **Wiktor Lorens**. Opiekunem artystycznym Michała jest Lucyna Durał. Atrakcją festiwalu był niezwykle koncert, w którym wystąpił Grzegorz Turnau.

opr. ab, WaT

fot. W. Turek

W dobie autonomii galicyjskiej

Dla Wielbnego Duchowieństwa na wypłatę.

**Chrześcijańskie Towarzystwo
wyrobu i sprzedaży szat liturgicznych
w Krośnie**

Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką
otrzymało świeży transport mareljy lyońskich, z których wykonywa
wszelkie szaty kościelne dla rzymsko- i grecko-katolickiego obrządku,
Ornaty, Kapy (Felony), Baldachimy, Dalmatyki, Tuwalnie,
Chorągwie krzyżowe i sztandarowe, Płaszczonice.

Sztandary dla Towarzystw.

Bieliznę kościelną z płótna krajowego, Birety, Koloratki
i Kwiaty kościelne.

Zamówienia wykonywa w najkrótszym czasie, po umiarkowanych cenach.

Przyjmuje stare szaty kościelne do naprawy.

Nr. 75 W. Dyrekcya.

Próbki materjy na żądanie odwrotną pocztą.

Wyroby krajowe.

Ceny bardzo umiarkowane.

Chrześcijańskie Towarzystwo Wyrobu i Sprzedaży Szat Liturgicznych w Krośnie rozpoczęło swą działalność w 1891 roku. Wcześniejszą siedzibą był Żmigród, gdzie zostało założone w 1887 roku. Z powodu dość dużej odległości od kolei, Towarzystwo zostało przeniesione do Krosna. Zajmowało się ono wyrobem i sprzedażą szat liturgicznych, chorągwi, bielizny kościelnej oraz innych wyro-

bów liturgicznych obrządku rzymsko i greckokatolickiego. W tym celu sprowadzono z Lyonu jedwab, a mając na miejscu w Krośnie artystów malarzy oraz bardzo zdolne siły hafciarskie, tudzież zdolnych rzemieślników zaspokajano wszystkie wymogi duchowieństwa. W 1910 roku Towarzystwo skupiało 46 członków. Na czele rady nadzorczej stali ks. Antoni Koleński i jego zastępca Walerian Stawiarski. W skład rady dyrekcji wchodził: dr Dionizy Mazukiewicz – dożywotni dyrektor Towarzystwa, Włodzimierz Suryń, dr Feliks Czajkowski i Wincenty Jabłoński.

/na podstawie opisu Ewy Beres „Krosno i jego samorząd w dobie autonomii galicyjskiej”/

Spory asortyment Towarzystwa stanowiła produkcja haftów i nadruków małego formatu na jedwabiu i jego cenniejszej odmianie - żorzecie. Przykładem niech będzie „żorzeta” z podobizną papieża Piusa X o wymiarach 7 x 14 cm. Rewers jest od-

biciem lustrzanym o przeciwnych kolorach (czarno-białe). Pius X (1835-1914), święty. Wybrany papieżem w 1903 roku. W 1904 r. zainicjował głęboką reformę prawa kanonicznego, zakończoną za pontyfikatu Benedykta XV. W 1908 roku zreformował Kurię Rzymską. Był autorem encykliki, dekretów i wielu zmian w kościele katolickim.

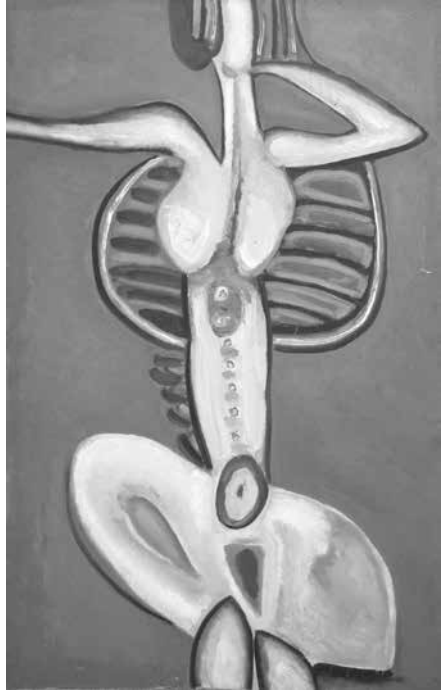
Zbigniew Więcek

BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH

27 października – 14 listopada Stanisław Kucia – malarstwo

Stanisław Kucia urodził się w 1937 r. we Wrocławcu, zmarł w 1991 r. w Rzeszowie. Spoczywa na cmentarzu we Wrocławcu koło Krosna. Absolwent Liceum Sztuk Plastycznych w Jarosławiu oraz Wydziału Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Laureat wielu nagród i wyróżnień na środowiskowych przeglądach rzeszowskiego Okręgu ZPAP i Grupy „Ziemia”. W 1968 miał indywidualną wystawę malarstwa w Rzeszowie. Brał udział w licznych wystawach zbiorowych okręgowych i krajowych. Jego prace zyskały rozpoznawalny nawet wśród laików charakter. Stanisław Kucia zajmował się malarstwem sztalugowym, rysunkiem, rzeźbą i grafiką użytkową. Był nauczycielem w PLSP w Jarosławiu i Rzeszowie. W latach 1971–73 pełnił funkcję kierownika BWA w Rzeszowie. Popularny jako autor niewielkich obrazków na szkle i drewnie (tzw. „Stolniczki nocne”), które prezentował na kilku wystawach indywidualnych. Jego prace znajdują się w zbiorach Muzeum Okręgowego w Rzeszowie, BWA w Rzeszowie, BWA w Krośnie i kolekcjach prywatnych.

Którzy Go znali mówią – był bezpośredni, otwarty a czasem wręcz bezczelny. Może taki być powinien artysta? Doświadczalnie podpowiada, że unikanie trudnych pytań czy problemów w końcu prowadzi do wszechogarniającego kłamstwa. Kłamstwo rodzi kolejny fałszywy krok, fałszywą myśl, fałszywą ocenę. W sztuce prowadzi to na manowce twórczości, powoduje wtórność, bylejałość i w końcu nijakość. Stanisław Kucia taki nie był.

Psychicznie i duchowo był dziedzicem swoich dziadków i rodziców. Ludzi wyrosłych i związanych z ziemią. Z Wrocławką, w której liczyła się ziemia i jej uprawa. Ziemia dawała życie. Wartości wyniesione z domu były stare jak świat. Uszanowanie dla pracy, dla chleba, dla wiary. Mimo ukończenia studiów, mimo próby nadążania za nowoczesnością Kucia był archaiczny. Każdy z jego obrazów, każda z deseczek czy inne „duperelki” jak zwykły mawiać – niosą w sobie kanon prostoty i wielkości. Bierze się on nie z formatu pracy czy rodzaju farb ale z nieznanego zwykłym śmiertelnikom podmuchu talentu. Dary natury, daru Bożego. Kucia jako artysta żył w sposób straceńczy. Życia nie szanował - odszedł za wcześniej. Szkoda, że tak wcześniej.

21 listopada – 12 grudnia

Modlitwa malarza – malarstwo Rudolfa Rabatina

Rudolf Rabatin urodził w 1954 r. w Krompachach na Słowacji. Dorastał i lata szkolne spędził w Popradzie. W latach 1974 - 78 studiował na Wydziale Pedagogicznym Uniwersytetu Pawła Jó-

zefa Šafaříka w Preszowie na kierunku wychowanie plastyczne pod opieką prof. Stefana Hapaka i prof. Ivana Šafranko. Jest cenionym malarzem i pedagogiem. Zajmuje się plastyką od początku lat 70. W latach 1986 - 89 organizował wystawy i sympozja nauczycieli plastyki. Od 1989 do 1996 roku pracował jako dyrektor galerii w Popradzie. Następnie zainicjował projekt przebudowy starej elektrowni w Popradzie na Tatrzańską Galerię, był kierownikiem krajowych i międzynarodowych działań artystycznych i współzałożycielem Domu Fotografii w Popradzie. Brał udział w redagowaniu i działalności wydawniczej Tatrzańskiej Galerii w Popradzie. W latach 1997-1999 był niezależnym projektantem. W 2003 roku zainicjował powstanie Stowarzyszenia „Wychowanie przez Sztukę”. Od 2009 r. jest nauczycielem grafiki reklamowej w Liceum Plastycznym w Popradzie. Jego prace znajdują się w różnych instytucjach i zbiorach prywatnych na Słowacji, w Polsce i we Francji.

opr. mb

MUZEUM RZEMIOSŁA Piwnica PodCieniami

Krośnińskie spotkania z podróżnikami

W listopadowym spotkaniu o „Wyprawie przez wszystkie stany Ameryki” opowiadał Piotr Śliwiński. W roku 2006 rozpoczął swoją pierwszą podróż dookoła świata, trwała 12 miesięcy i prowadziła przez tereny ponad dwudziestu krajów. Na drodze jego wędrówki jako pierwszy kontynent znalazła się Ameryka Północna. Piękno amerykańskich

parków narodowych i nieograniczonych bezdroży zatrzymało go na kilka miesięcy i skłoniło do odwiedzenia wszystkich pięćdziesięciu stanów. W czerwcu br. wyjechał na Alaskę i zdobył najwyższy szczyt Ameryki Północnej Mount Mc Kinley.

Piotr Śliwiński to podróżnik z Krakowa, który już dziewięć razy okrążył

Ziemię. W świat wyjeżdża zawsze bez planu i przewodników. Uważa, że podróżowanie to nie tylko odkrywanie innych kultur, ale także wędrówka w głąb siebie, poznanie swoich granic i możliwości. W swoich podróżach dookoła świata odkrył zamiłowanie do wspinaczki wysokogórskiej zdobywając sześć szczytów należących do Korony Ziemi. Inżynier budownictwa z wykształcenia, z zamiłowania szac hista i pilot parolotni. www.p82.pl

Dorota Piwka

Podróżnik w Bryce Canyon, Utah

KROŚNIEŃSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

„Język poetycki depozytariuszem wartości” - wykład Jana Luszni

Jan Luszni, krośnianin, poeta, z zawodu nauczyciel. Absolwent I LO im. M. Kopernika w Krośnie i Uniwersytetu Jagiellońskiego. Uczestnik życia kulturalnego i społecznego Krosna. Autor zbioru „Kameno, przebacz” (1983) oraz wierszy drukowanych m.in. w almanachach poetyckich wydawanych przez Regionalne Centrum Kultur Pogranicza. Należał do Korespondencyjnego Klubu Młodych Pisarzy „Pogórze” w Krośnie, obecnie jest członkiem Klubu Literackiego RCKP. W tegorocznej XV edycji Ogólnopolskiego Konkursu Literackiego o „Lampę Ignacego Łukasiewicza” otrzymał wyróżnienie za wiersze: „Ecce poezja”, „Krótka historia lata”, „W moim dobrym domu”. Jest też autorem tekstów piosenek. Współpracował ze znanymi zespołami muzycznymi: „Rybałci” Antoniego Kopffa, „Grupa E” Krzysztofa Kasprzyka, „Gest” Jerzego Jajugi, „Vitro-band” Adama Münzbergera. Był członkiem

estradowego zespołu nauczycielskiego pod kierunkiem Jana Trzemzalskiego. Piosenki z jego tekstami nagrane zostały w PR Rzeszów (zespół „Rybałci”), ukazały się też na płytach zespołu „Partita” i harcerskiego zespołu „Wołosatki”, utwór „Ballada o bieszczadzkim świątku” (z muzyką A. Kopffa) miała swoje wykonanie w telewizji.

Podczas wykładu Jan Luszni mówił o wartościach zdeponowanych w języku poezji. Zaprezentował utwory, w których pokazane zostały wartości religijne i patriotyczne. Rozpoczął od analizy i interpretacji „Bogurodzicy” - najstarszego tekstu w literaturze polskiej, powstałego, według najnowszych badań, w I połowie XIII wieku.

„Bogurodzica” to pieśń maryjna, religijna, to także pieśń bojowa, bo pod Grunwaldem śpiewała ją rycerstwo polskie. „Bogurodzica” to arcydzieło literatury polskiej, arcydzieło polskiej poezji, po-

ziom artystyczny tekstu jest znakomity (...) – mówił Jan Luszniak.

Przytoczył też fragmenty pieśni Jana Kochanowskiego „Czego chcesz od nas Panie”, gdzie również pojawia się wartość religijna (pochwała Boga i głęboka wiara w Jego wielkość).

Poszukując wartości patriotycznych, odwołał się m.in. do dramatu Kochanowskiego „Odprawa posłów greckich”, kolędy Franciszka Karpińskiego „Bóg się rodzi, moc truchleje”, hymnu Józefa Wybickiego „Jeszcze Polska nie umarła, kiedy my żyjemy”, a także do utworów Juliana Tuwima i ks. Jana Twardowskiego.

Mówił również o pięknie języka polskiego, pięknie poezji polskiej - jako wartości. Przywołał wiersz K.K. Baczyńskiego „Sur le pont d’Avignon” („Na moście w Avignon”), gdzie o pięknie języka decydują zarówno zastosowane środki poetyckie, jak i wyobraźnia, wizyjność

poety. Zaprezentował też utwory oparte na zabawie słownej: wiersz „Limeryk babiloński” Juliana Tuwima oraz fraszki Mariana Żaluckiego i Jana Izydora Sztudyngera. To lekkie, dowcipne, zabawne teksty, ale one także pokazują bogactwo i piękno języka polskiego.

Uczestnicy spotkania mogli wysłuchać wersji muzycznych niektórych utworów: „Bogurodzicy” w wykonaniu Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego i wiersza „Na moście w Avignon” w interpretacji Ewy Demarczyk oraz lirycznego i pięknego wiersza Jana Luszniaka „Było Drzewo”, który znalazł się na wydanej w tym roku płycie krośnieńskiego zespołu „A może tak”. Muzykę do tekstu skomponował Wojciech Pelczar, a piosenkę wykonał Stefan Trusz. Spotkanie zorganizowało Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Krośnieńskiej.

Joanna Łach

12 listopada – 10 stycznia Malarstwo Samira Baidy

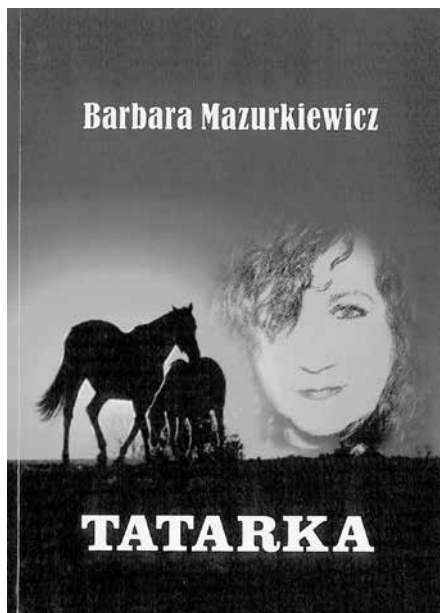
Samir Baida, pochodzi z Libanu, do Polski przyjechał w 1974 roku. Z zawodu jest lekarzem pediatrą, medycynę studiował w Łodzi. Obecnie mieszka w Korczynie, niedaleko zamku odrzy-

końskiego. Malowanie jest jego pasją, uprawia malarstwo olejne. Interesuje się też filozofią, stąd pewne wątki filozoficzne znajdują odbicie w niektórych jego obrazach.

Pokazywana w Saloniku Artystycznym wystawa jest różnorodna. Artysta prezentuje 20 prac, m.in. swój autoportret oraz pierwszy pejzaż „Ruiny”. Wystawiane są też obrazy inspirowane twórczością Picassa i Rafaela („Niezrozumiany Picasso”, „Madonna z dzieckiem Rafaela”). Pokazywane jest również „malarstwo metafizyczne” („Jabłka w oborze”, „Droga do prawdy”, „Narodziny”).

Joanna Łach

Jak pisze w posłowniu Stanisław Dłuski - Barbara Mazurkiewicz to - mówiąc słowami Przybosia - poetka osobna, samoswoja, pisze od siebie i sobą, stworzyła własny świat poetycki, który ma walory poznawcze, ale nie przytłacza erudycją; dostarcza przeżyć estetycznych, ocala kruche piękno i sacrum. Nawet jeśli mówi pesymistycznie czy przeżywa chwile rozpacz, daje oczyszczenie (katharsis) i wskazuje na niebezpieczeństwa duchowe.

Beata Mazurkiewicz jest m.in. wydawcą, redaktorem naczelnym portalu literackiego E-Literaci.pl, członkiem rzeszowskiego oddziału ZLP.

Wydawnictwo Diecezjalne w Sandomierzu

OGÓLNOPOLSKI KONKURS LITERACKI „PIÓREM MAŁOWANE 2014”

Temat konkursu: Przebudzenie. Konkurs obejmuje w kategorii poezji – Iwersz, prozy – Iopowiadanie (do dwóch stron maszynopisu). Konkurs ma charakter otwarty, a uczestnikiem może być każda osoba, która nie ukończyła 25 lat. Pracę konkursową należy wydrukować, czytelnie podpisać, podać swój wiek, miejsce zamieszkania, nr tel., e-mail i przesłać na adres: Młodzieżowy Dom Kultury 31- 526 Kraków, ul. Grunwał-

dzka 5 Pracę należy przesłać również drogą elektroniczną: przebudzenie@mdkgrunwaldzka5.pl. Prace należy zgłosić na Konkurs do dnia **27 grudnia 2014 r.** Praca musi stanowić oryginalną twórczość osoby biorącej udział w Konkursie, wcześniej nigdzie nie publikowaną i nie nagradzaną, zgodną z tematyką Konkursu. Dodatkowe informacje pod nr tel. 12 411 67 03.

XIV KONKURS „LEŚNE FOTOGRAFIE 2014”

Konkurs organizuje RDLP w Krośnie we współpracy z TVP Rzeszów i redakcją Tygodnika Nowe Podkarpacie . Konkurs adresowany jest do wszystkich miłośników lasu, którzy fotografują przyrodę i chcą się swymi wrażeniami

z leśnych wędrowek podzielić z innymi. Można zgłosić prace pokazujące piękno leśnego pejzażu, bogactwo świata roślinnego i zwierzęcego, urodę leśnych zabytków czy urok grzybobrania. Fotografie muszą być po prostu LEŚNE. Każdy uczestnik może zgłosić odbitki najwyżej 3 zdjęć w rozmiarze 20 x 30

cm wraz z kartą zgłoszenia w osobnej, zaklejonej kopercie oznaczonej godłem (pseudonimem). Prace należy nadesłać do **15 stycznia 2015** roku na adres organizatora: Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie, 38-400 Krosno, ul. Bieszczadzka 2; z dopiskiem „Leśne fotografie 2014”.

NAGRODA POETYCKA IM. WISŁAWY SZYMBORSKIEJ /II EDYCJA

Nagroda o charakterze międzynarodowym, przyznawana co roku za książką poetycką wydaną w języku polskim w roku poprzedzającym. Do nagrody zgłoszone mogą być tomy poetyckie wydane po polsku lub w przekładzie na język polski. Swoich kandydatów mogą zgłaszać wydawnictwa, instytucje kultury, media o literackim charakterze, członkowie. Do **31 stycznia 2015 r.** na-

leży przesłać na adres: Fundacja Wisławy Szymborskiej, pl. Wszystkich Świętych 2, 31-004 Kraków, z dopiskiem „Nagroda Poetycka im. Wisławy Szymborskiej” pisemne zgłoszenie oraz 9 egzemplarzy książki, które będą przeznaczone dla członków Kapituły, do prac związanych z wyłonieniem laureatów konkursu. Więcej informacji na stronie www.nagrodaszymborskiej.pl

VI OGÓLNOPOLSKI KONKURS POETYCKI „O KWIAT DZIEWIEĆSIŁA”

Konkurs organizuje OSP w Skomielnej Czarnej. Ma on charakter otwarty i skierowany jest do autorów niezrzeszonych i zrzeszonych, zarówno przed i po debiucie. Uczestnik konkursu musi mieć ukończone 16 lat. Warunkiem jest nadesłanie zestawu 3 wierszy w 4 egz. wydruku komputerowego lub maszynopisu. Uczestnik konkursu może nadesłać jeden zestaw wierszy w kat. obowiązkowej oraz po jednym wierszu

w kat. dodatkowych. Wiersze muszą być podpisane godłem. Tym samym godłem należy opatrzyć dołączoną do nich zaklejoną kopertę, zawierającą dane autora (imię i nazwisko, datę urodzenia), adres, telefon, e-mail). Prace konkursowe należy nadsyłać do **15 marca 2015 r.** na adres: Lesław Urbanek, 32-437 Skomielna Czarna 240, z dopiskiem: „Konkurs Poetycki?”. Informacje pod nr tel. 663221329.

CROSCENA

Krośnieńska Scena Kultury

Wydawca: Regionalne Centrum Kultur Pogranicza
38-400 Krosno, ul. Kolejowa 1,
tel. 13 432 18 98, 13 432 09 97
e-mail: crosцена@rckp.krosno.pl
www.rckp.krosno.pl

Redakcja: Anna Bryla, Waclaw Turek
Skład komputerowy: Krzysztof Zygarowicz
Druk: Hedom, Krosno, tel. 13 432 02 02
Nakład: 500 egz.

Crosцена w wersji internetowej dostępna na stronie

www.rckp.krosno.pl w zakładce Crosцена

ISSN 1731-0296

Nina Rostkowska, Ślady szczęścia, technika mieszana

- druk cyfrowy i offsetowy
- reklamowe i ozdobne torby papierowe
- gadżety reklamowe
- opakowania

DRUKARNIA
HEDOM

38-400 Krosno
ul. Kletówki 54a

13 432 02 02
13 432 70 57

biuro@hedom.pl
www.hedom.pl

GALERIA JEDNEGO ZDJĘCIA
Stanisław Nawracaj